

לקראת זמן קבלת התורה

Reviewed by Rav Moshe Heinemann שליט"א

Written by Shalom Aryeh Greenfield

שבועות before שבת:

ברכת החודש: Before מוסף one says all the תפילות for שבת מברכים even when davening by himself. One must know what day(s) of the week ראש חודש will be. If he does not have a way to find out on שבת morning he may say the תפילות later in the day. He may even say these תפילות during the day time any day during the week until ראש חודש starts. One does not need to know or declare when the מולד will be¹.

אב הרחמים: The same rules apply for אב הרחמים when one davens ביחידות as when he davens with a מנין. As a rule, one does not say אב הרחמים on שבת מברכים. The single exception is on שבת מברכים ראש חודש סיון. We at Agudah do say אב הרחמים. This is because we observe ספירה at this time². (This מנהג does not impact צדקתך which is not said at מנחה since it is ערב ראש חודש.)

ערב יום טוב: One may not donate blood or be tested for antibodies on ערב יום טוב³.

שבועות relevant to הלכות:

Making early שבת: This year, since the second day of שבועות falls out on שבת, one may be מקבל שבת and the second day of יו"ט early⁴. Be sure that the שבת candles are lit before davening שבת קבלת שבת.

יום טוב early: When the second day is *not* שבת, we are נוהג not to make early יו"ט so that people do not do מלאכה for the second day before צאת הכוכבים. We are not מקבל the first day of שבועות early for a different reason⁵.

הלכות relevant to one who learns all night:

Earliest time to daven: The ברכות may all be said any time after עלות השחר⁶ with the exception of ברכת ציצית which must be said after משיכיר. One should say all ברכות in the same period of time⁷. Nonetheless, one should daven the entire davening and should preferably calculate to reach שמונה עשרה at sunrise⁸. It generally takes about forty minutes from the beginning of davening until reaching שמונה עשרה.

¹ See אפרים שער יי סעיף ל"ז

² See רמ"א סוף סימן רפ"ד

³ See שו"ע אורח חיים תס"ח סעיף י

⁴ See סי' תקכ"ז מ"ב ס"ק ג'

⁵ See סי' תצ"ד מ"ב ס"ק א'

⁶ See מ"ב סי' מ"ז ס"ק ל"א

⁷ See מ"ב סי' ו' ס"ק ט'

⁸ See אורח חיים סי' פ"ט סעיף א'

Saying ברכת השחר after staying up all night: Many men have the מנהג to stay up and learn the entire שבועות night⁹. There is a שאלה about reciting certain ברכות if one did not sleep. For this reason, someone who did go to sleep serves as חזן and says all of ברכת השחר out loud in Shul. One who stayed up all night and is davening at home should do one of the following options:

If one went to sleep in his bed for at least one half hour before עלות השחר, he may say all the ברכת השחר himself¹⁰.

If there is another man over בר מצוה who did sleep at night that can be מוציא him in ברכת השחר: He should be יוצא the ברכות that have a שאלה by hearing them from the man who slept.

If there is not a man available, but one's wife or daughter over בת מצוה is available to be מוציא him in ברכת השחר: He should be יוצא the ברכות that have a שאלה by hearing them from her¹¹.

If one only has someone available to say ברכות after he davens: If one does not have anybody available to say ברכות for him before he davens כוותיקין, he says some of the ברכות himself as described below. He should skip the other ברכות and hear them after he davens¹².

If one does not have anybody available to be מוציא him in ברכת השחר: See below regarding what to do about the specific ברכות.

The ברכות which there is a question about saying if one did not sleep are:

על נטילת ידים: One who did not sleep at night may still say על נטילת ידים after עלות השחר. However, before saying על נטילת ידים he must be sure to touch a part of his body which is normally covered and is assumed to be sweaty¹³.

אשר יצר: One who did not sleep at night must be sure to use the bathroom after עלות השחר in order to say אשר יצר¹⁴. (When one *does* sleep at night, he says אשר יצר before davening even if he did not use the bathroom¹⁵.)

⁹ See תצ"ד מ"ב ס"ק א' אי

¹⁰ See מ"ב ס"י מ"ו ס"ק כ"ד

¹¹ See the last הלכה in סימן מ"ז

¹² כך שמעתי ממוה"ר משה הינעמאן שליט"א דבזה יוצא ממ"נ. אם יוצא בתפילה, אי"צ לברכתם, ואם אינו יוצא בתפילה יוצא ע"י שומע כעונה

¹³ See מ"ב ס"י תצ"ג ס"ק א' and מ"ב ס"י ד' ס"ק ל'

¹⁴ See מ"ב ס"י ד' ס"ק ג'

¹⁵ See רמ"א או"ח ס"י ד' סעיף א'

א-לקי נשמה: One who did not sleep at night should hear the ברכה of א-לקי נשמה from someone who did sleep¹⁶. If he does not have anyone available to be מוציא him, he skips this ברכה.

ברכת התורה: One who slept a proper nap on ערב שבועות he may say ברכת התורה in the morning¹⁷. If he is taking a nap before שחרית, he may say ברכת התורה himself when he wakes up. However, one who did not sleep at night or day should hear ברכת התורה from someone who did sleep¹⁸. For the nap to suffice he needs to have slept in his bed a שינת קבע of at least half an hour¹⁹.

If one cannot say ברכת התורה himself and does not have someone to make ברכת התורה for him he should have in mind when saying אהבה רבה (שמע right before) to be יוצא for ברכת התורה. He should then make sure to learn for a couple minutes right after שמונה עשרה²⁰.

One who is waiting for someone to make ברכת התורה for him may continue learning on his own even into the day²¹.

ציצת: One should say the ברכה on ציצית after משיכיר²². One who wears a טלית גדול should make a ברכה on it in the regular way²³. One who does not wear a טלית גדול and has been wearing his ציצית since the previous morning when he made a ברכה on them can be יוצא with someone who is making a ברכה on their טלית גדול. He may also use a טלית גדול even though he generally does not wear one²⁴. Otherwise, he skips this ברכה.

גומל חסדים טובים לעמו ישראל until המעביר שנה: One who did not sleep at night should hear the ברכה of המעביר שנה from someone who did sleep²⁵. If he does not have anyone available to be מוציא him, he skips this ברכה.

Sleeping before davening: If one is waiting for someone to wake up and be מוציא him in the ברכות that have a שאלה, or wants to sleep before davening so that he can daven with more כוונה, he may take a nap before davening.

16 See מייב סי' מ"ו ס"ק כ"ד

17 See מייב סי' מ"ז ס"ק כ"ח

18 See מייב סי' מ"ז ס"ק כ"ח

19 See בה"ל סימן ד' ד"ה דוד

20 See שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן כא and סי' מ"ז סעיף ז' on מייב

21 See שו"ע סי' מ"ז סעיף י"ב

22 See שו"ע ארי"ח סי' י"ח סעיף ג'. According to Rav Moshe Heinemann שליט"א, this is about 36 minutes before sunrise.

23 See מייב סי' תצ"ג ס"ק א'

24 See רמ"א ארי"ח סי' י"ח סעיף ג'

25 See מייב סי' מ"ו ס"ק כ"ד

Break during davening: If one stayed up on שבועות night and desires to take a nap before הלל²⁶ or מוסף in order to daven with better כוונה, he may do so. He can also make קידוש then.

Other הלכות relevant to שבועות davening:

קריאת התורה, and מגילת רות: On שבת, (aside from שבת that falls out on יום טוב) it is a good thing to read the entire פרשה as well as the הפטרה from a חומש after שחרית and before מוסף. This reading counts for one time of תרגום ואחד. On יום טוב including שבת that falls out on יום טוב, one does not need to lain קריאת התורה or the הפטרה. However, it is a good thing to lain מגילת רות.

יציא פתגם and אקדמות: One who davens ביחידות does not say אקדמות before laining on the first day and not יציא פתגם at the beginning of the הפטרה on the second day²⁷.

ק-ה ק-לי: One who davens ביחידות does not say ק-ה ק-לי before מוסף.

יזכור: יזכור is said before מוסף on the last day of שבועות. One may say it even if he is davening ביחידות. If one is davening ביחידות and not saying יזכור, he does say אב הרחמים.

שבת מנחה: One does say ואני תפילתי between ובא לציון and שמונה עשרה.

May this period of time soon end. May we all be זוכה to return to our Shul to daven בציבור and ברוב עם and be thankful שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה.

²⁶ See אג"מ או"ח ח"ג סי' ע"א

²⁷ אבל אג"מ או"ח ח"ג סי' ע"א. וביאר טעמו כיון שהם חלק מקריאת התורה וההפטרה ואין קורין אותם ביו"ט. אג"מ או"ח ח"ג סי' ע"א.